

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΠΙΤΕΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ (ΠΕ 02)

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΙΤΙΑΣ

«Θέλω να πα στην ξενιτιά», «Ξενιτεμένο μου πουλί»

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 1 διδακτική ώρα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διδακτική αυτή παρέμβαση αφορά στην πρώτη από τις δύο ή τρεις ώρες που είναι απαραίτητες για τη διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας του μαθήματος. Η προσέγγισή της είναι διαθεματική, αφού εμπλέκονται διάφορες γνωστικές περιοχές (Ν.Λογοτεχνία, Ν.Γλώσσα, Ιστορία, Μουσική). Τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος-προσαρμοσμένος όσο είναι δυνατόν στα νέα δεδομένα της πανδημίας - η εξ αποστάσεως διδασκαλία και συγκεκριμένα ένας συνδυασμός σύγχρονης και ασύγχρονης λειτουργίας. Η μέθοδος που προτείνεται είναι η ομαδοσυνεργατική. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες, ο αριθμός των οποίων θα εξαρτηθεί από την προσέλευση των μαθητών.

1^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές βρίσκονται στο χώρο συνάντησης (meeting room) της ηλεκτρονικής πλατφόρμας webex. Η εκπαιδευτικός κάνει μια ολιγόλεπτη ενημέρωση στους μαθητές για τον τρόπο διεξαγωγής του μαθήματος, εστιάζοντας στα σημεία εκείνα που θεωρεί απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία του. Ως αφόρμηση οι μαθητές ακούνε από το youtube το τραγούδι «Ξενιτεμένο μου πουλί» που ερμηνεύει η Ιωάννα Φόρτη(διασκευή). Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα συγκινησιακό κλίμα και ανάλογο του θέματος που εξετάζεται, για την καλύτερη ένταξη των μαθητών στην ατμόσφαιρα της ενότητας. Ακολουθεί συζήτηση με ερωτήματα που θέτει η εκπαιδευτικός, τόσο για το περιεχόμενο του τραγουδιού (θέμα, πομπός, δέκτης, συναισθήματα), όσο και για το ρόλο των τραγουδιών γενικά στη ζωή του ανθρώπου. Στη συνέχεια διαβάζονται τα δημοτικά τραγούδια «Ξενιτεμένο μου πουλί» και «Θέλω να πα στην ξενιτιά», που βρίσκονται στο σχολικό εγχειρίδιο. Στο σημείο αυτό οι μαθητές είτε το παρακολουθούν από το βιβλίο τους είτε από την ανάρτηση στην οθόνη (ψηφιακό σχολείο, διαδραστικά σχολικά βιβλία) .Γίνεται μια πρώτη απόπειρα ερμηνευτικής προσέγγισης. Το τέλος της πρώτης ώρας βρίσκει τους μαθητές να αναφέρουν προφορικά ή γράφουν στο χώρο συζήτησης (chat) φράσεις με συναισθηματικό φορτίο από τα δύο κείμενα. Έτσι γίνεται ένα πρώτο βήμα προς την ενσυναίσθηση των μαθητών, βιώνοντας τον πόνο που σημάδεψε την ψυχή του ξενιτεμένου και των ανθρώπων τους.

Παράλληλα ενημερώνονται για την ασύγχρονη δραστηριότητα (φύλλο εργασίας) που θα ετοιμάσει η κάθε ομάδα και θα παρουσιάσει στην τελική της μορφή στην επόμενη σύγχρονη συνάντησή τους. Στο μεσοδιάστημα των δύο σύγχρονων μαθημάτων – χρόνος προετοιμασίας της δραστηριότητας – οι μαθητές κάθε ομάδας μπορούν να επικοινωνούν

στον τόπο συζήτησης (forum) της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eclass, που ήδη χρησιμοποιούν στην ασύγχρονη, ή με όποιο άλλο τρόπο διευκολύνει την επικοινωνία τους (viber, messenger κ.λ.π.)

Φύλλο εργασίας

Χρησιμοποιώντας μια μηχανή αναζήτησης να βρείτε φωτογραφικό υλικό με θέμα την ξενιτιά από το παρελθόν μέχρι και σήμερα.

Αφού επιλέξετε τις κατάλληλες φωτογραφίες για την εργασία σας, να δημιουργήσετε ένα πρόγραμμα παρουσίασης (8-10 διαφάνειες).

Να συνοδεύσετε τις φωτογραφίες σας με στίχους δημοτικών τραγουδιών είτε από το βιβλίο σας είτε από διάφορες συλλογές που θα βρείτε στο διαδίκτυο, επιλέγοντας τις κατάλληλες λέξεις – κλειδιά.

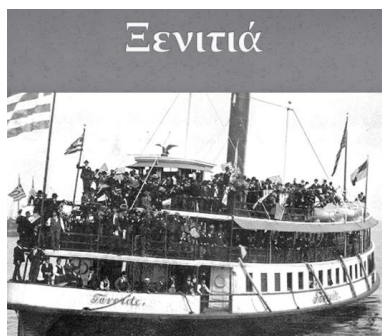
Τέλος, μπορείτε να διανθίσετε την εργασία σας με ανάλογη μουσική επένδυση.

2^η διδακτική ώρα

Οι μαθητές βρίσκονται στο χώρο συνάντησης (meeting room) της ηλεκτρονικής πλατφόρμας webex. Ήδη έχουν αναρτήσει τις εργασίες τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα eclass, στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως ασύγχρονης διδασκαλίας, και η εκπαιδευτικός τις έχει μελετήσει. Είναι, λοιπόν, όλα έτοιμα για την παρουσίασή τους. Αφού δίνονται οι τελευταίες οδηγίες για τον τρόπο παρουσίασης, η κάθε ομάδα αναλαμβάνει δράση με τη σειρά που έχει οριστεί.

Κατά την υλοποίηση της 2^{ης} διδακτικής παρέμβασης οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα webex, στο πλαίσιο της σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας. Παρατίθεται στη συνέχεια ενδεικτικά υλικό από την εργασία της κάθε ομάδας.

1^η ΟΜΑΔΑ

Ξενιτιά με πλήγωσες κοντεύω να πεθάνω
Στείλε με στο νησάκι μου, να γιατρευτώ, να γιάνω

Μετανάστες- καραβάνια ελπίδας

Νέοι μεταναστεύουν για οικονομικούς λόγους

Ένα παγκόσμιο φαινόμενο, που επηρεάζει σημαντικά τον κόσμο

2^η ΟΜΑΔΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΞΕΝΙΤΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Δεκάδες καλλιτέχνες εμπνεύστηκαν από το φαινόμενο της μετανάστευσης και της προσφυγιάς, ζωγράφοι, συνθέτες, λογοτέχνες, φωτογράφοι, σκηνοθέτες, δημιούργησαν έργα που αποτυπώνουν τις συνθήκες της ζωής των μεταναστών, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και εκφράζουν τα συναισθήματα της νοσταλγίας, της μοναξιάς, του φόβου, της απαξίωσης που βιώνει ο κάθε πρόσφυγας.

ΠΟΙΗΣΗ

«Η ξενιτιά, η φυλακή, η φτώχεια, η ορφάνια,
τα τέσσερα ζυγιάστηκαν σ' ένα βαρύ καντάρι,
και πιο βαριά η ξενιτιά με τα πολλά φαρμάκια»
(Δημοτικό)

Ο Εθνικός ποιητής μας **Διονύσιος Σολωμός**, το πρώτο ποίημα που έγραψε στην Ελληνική γλώσσα, το αφιέρωσε στην ξενιτιά. Είναι η πασίγνωστη, τόσο απλή και λυρική «**Ξανθούλα**» :

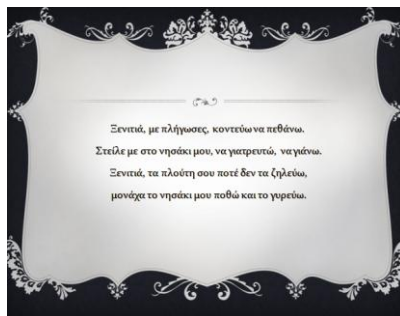
Την είδα την ξανθούλα,
Την είδα 'ψές αργά,
Που εμπήκε στη βαρκούλα
Να πάει στην ξενιτιά.

Κι αφού πανί, μαντίλι
Εχάθη στο νερό
Εδάκουσαν οι φίλοι,
Εδάκουσα κι εγώ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

3^η ΟΜΑΔΑ

4^η ΟΜΑΔΑ

Στείλε ουρανέ μου ένα πουλι
να πάει στη μάνα υπομονή